

MØNSTED BØRNEHUS

-ny styrket læreplan – vuggestue

2. udgave/juni 2021

MØNSTED BØRNEHUS – vuggestuen

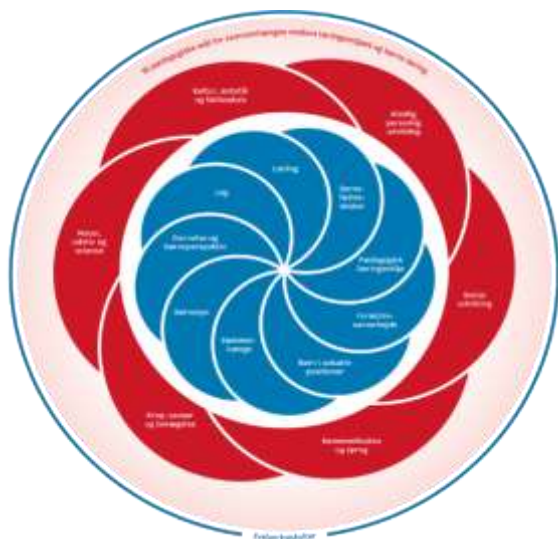
SAMMENHÆNG:

-sammen med forældre og tværfaglige kolleger bidrager vi til barnets mestring

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

RAMMER FOR UDARBEJDELSE AF DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

”Den pædagogiske læreplan er udarbejdet med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det fremgår af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold.](#)

Læreplanen er udarbejdet af det pædagogiske personale og lederen i Mønsted Børnehus – den er værktøj til planlægning og evaluering af praksis.

Praksis bliver løbende udviklet på baggrund af video, praksisfortællinger, børnenes fortællinger, som analyseres på teammøder og pædagogiske udviklingsmøder.

I processen med beskrivelsen af læreplanen har vi løbende udviklet et planlægnings-dokumentations -og evalueringsredskab, som ligger digitalt.

Den digitale platform betyder at vi kan lægge video, fortællinger og billeder ind, til løbende og afsluttende analyse af det læringsmiljø vi har sat fokus på.

Den digitale platform er let tilgængelig i hverdagen, det styrker den systematiske, løbende evaluering.

INDHOLDSFORTEGNILSE FOR LÆREPLANEN

SIDETAL: INDHOLD:

1	Forside
2	Ramme for den styrkede læreplan
3	Indhold i læreplanen
4	Hvem er vi?
5	Pædagogiske profil
6	Den pædagogiske læreplan og det fælles pædagogiske grundlag
6	Eksempel fra hverdagen på, hvordan læring finder sted over hele dagen
9	Børnesyn
9	Dannelse og børneperspektiv
10	Leg – og eksempel fra hverdagen
13	Læring
13	Børnefællesskaber
14	Pædagogisk læringsmiljø
15	De seks læreplanstemaer med mål
16	Børnemiljø
17	Forældresamarbejde
18	Børn i udsatte positioner
18	Modtagelse og sammenhæng fra hjem til vuggestue
19	Sammenhæng fra vuggestue til børnehave
20	Inddragelse i lokalsamfundet
20	Evaluering og evalueringskultur

Hvem er vi....

Børnehuset ligger i et nyere boligområde i Mønsted By, hvor der er dagligvarebutik, hal, skole og masser af natur. Lokalområdet har et særligt fokus på fællesskabets betydning i det lille lamfund, og det smitter af på børnehusets muligheder for at skabe gode læringsmiljøer.

Mønsted Børnehus er en kommunal integreret institution, normeret til 55 børnehavebørn og 15 vuggestuebørn -og personalegruppen består af 16 medarbejdere.

I børnehaven arbejder vi i teams omkring årgangene. Vi arbejder dels i den større gruppe i årgangen og dels i mindre grupper, ud fra børnenes ressourcer, interesser og behov.

I vuggestuen arbejder teamet sammen om at skabe små fordybelsesgrupper, ud fra børnenes alder, optagethed, ressourcer, behov – og altid med fokus på nærhed og at være i nuet. I vuggestuen og i børnehaven ser vi stor kvalitet i et læringsmiljø, hvor børnene inddrages i hverdagens rutiner.

Børn og pædagoger fra børnehaven og vuggestuen har tætte relationer, idet det er et lille børnehus. Det er en stor fleksibilitet for altid at sætte den bedste ramme for børnenes hverdag.

Personalegruppen ser sig som sammentømret og støtter op om hinanden med fokus på altid at skabe det bedste læringsmiljø ud fra de muligheder og de behov, der er.

I Mønsted Børnehus er de ansatte uddannede pædagoger, samt elever/studerende. Vi deltager i pædagogiske netværk og ledernetværk for at højne den faglige udvikling. Lederen har en diplom i ledelse og er uddannet Marte Meo terapeut.

Pædagogerne er videreuddannet med diplommoduler, vejleder diplom, sprogkurser, Marte Meo-grundkurser, science og IT -uddannelser.

Forældre har siden 2010 tilvalgt frokostordning, hvilket betyder at vi serverer alle måltider over dagen. Maden tilberedes i produktionskøkkenet, hvor ernæringsassistenten er ansvarlig for køkkenet, planlægning, indkøb, økologi og måltidsmærket.

Pædagoger og ernæringsassistenten inddrager i et tæt samarbejde med børnene i køkkenets hverdagsopgaver og synliggør det i samarbejdet med forældre.

Ernæringsassistenten er uddannet og har deltaget i projekt med det gode måltid for børn, samt bidraget til at udbrede viden om økologi og måltider i Viborg Kommune. Vi har sølvmærke i økologi og arbejder ud fra måltidsmærket.

Inde og ude er børnehuset funktionsopdelt, med viden om at de fysiske rammer danner base for det gode læringsmiljø. Over året, er der planlagte ture ud af huset til skov, nærområde og kulturelle arrangementer. Vi ligger lige midt i et dejligt naturområde, har en dejligt børne skov fælles med skolen, anvender hallen og den øvrige natur i nærområdet.

Vi har et tæt samarbejde med dagpleje, skole og ældre i nærområdet - et nærmiljø med et særligt sammenhold, og en forældregruppe der bidrager helt fantastisk til børnehuset.

Børnehuset er bygget i 1999, med tilbygning og renovering i 2009. I 2015/16 er børnehuset renoveret, ombygget og tilbygget ifm. med oprettelse af vuggestue.

PÆDAGOGISKE PROFIL

Mønsted Børnehus har en profil, hvor fokus på barnets læring i legen og i deltagelse i hverdagsrutiner ligger mange år tilbage. Vi har således stor opmærksomhed på at give rum til børnenes leg, samt understøtte børnenes legekompeterencer i små relations grupper. Vi har ligeledes stor erfaring i naturligt at inddrage børnene i alle aktiviteter i hverdagens rutiner.

Vi arbejder med fokus på sammenhæng omkring indsats for barnet og børnegruppen: Sammen bidrager vi til barnets mestring, hvor vi anerkender forældre og tværfaglige samarbejdspartner som en værdifuld og nødvendig ressource.

En ligeværdig dialog mellem pædagog og forældre understøtter en tidlig indsats, der skal sikre barnets trivsel, læring og deltagelse i børnefællesskabet.

Redskabet TOPI er velintegreret i børnehusets praksis, hvilket betyder vi har fokus på at skabe sammenhæng i barnets liv. Forældrene er inddraget tidligt omkring barnets/børnegruppens trivsel og udvikling og vi inddrager tidligt i forløbet det tværfaglige team til sparring.

Marte Meo er grundlæggende i vores børnehus, hvor anerkendelse og det at se barnet som værdifuldt ud fra dets kompetencer og ressourcer, har betydning for barnets mulige deltagelse i sunde børnefællesskaber. Marte Meo sikrer at vi altid arbejder i barnets nærmeste udviklingszone. Det er grundlæggende for at barnet bliver robust og klar til at møde livets udfordringer.

I Mønsted Børnehus lægger vi vægt på et læringsmiljø, hvor barnet føler sig tryk, er parat til at møde læring og mestre egne færdigheder. Her er plads til spontanitet og udfoldelse under trykke rammer. Vi har hjerterum og giver plads til små og store følelser.

Engagement og professionel faglighed ser vi som den drivkraft, der sikrer, at vi hver dag kan møde barnet, forældrene og hinanden med empati og faglig nysgerrighed.

Vi arbejder med fokus på den kontekst barnet er i, er forandringsparate og tilrettelægger altid læringsmiljøet ud fra barnets og børnegruppens aktuelle ressourcer og behov.

Vi arbejder team organiseret med faglig sparring. Løbende evaluering af vores praksis og børnenes læring - er en naturlig del af udviklingen i børnehuset. Vi ser troværdighed og gensidig respekt som helt grundlæggende for, at vi kan lykkes som pædagogisk personale i samværet med børnene, i samarbejdet med forældrene, i personalegruppen og med tværfaglige samarbejdspartner.

Vi har sammen med forældre og samarbejdspartnere et særligt fokus på at skabe sammenhæng for barnet, vuggestue(dagpleje)/børnehave/skole, hvor barnets tidlige kendskab til det kommende tilbud og et samarbejde om en planlagt overgang og overlevering, er med til at skabe sammenhæng og helhed i barnets liv.

Vi mener, at disse værdier vil være at finde som en rød tråd gennem denne pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan og det fælles pædagogiske grundlag

I Mønsted Børnehus har vi udarbejdet læreplanen, som er et pædagogisk redskab. Vi planlægger og evaluerer praksis ud fra læreplanens 6 temaer og det fælles pædagogiske grundlag, som er fundamentet i børnehusets pædagogiske praksis og skal sikre barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse – robuste børn, der er aktivt deltagende i børnefællesskabet....

Arbejdet med læreplanstemaerne og det fælles pædagogiske grundlag forstår vi bredt og det sker i sammenhæng i leg, aktiviteter og rutinesituationer over hele dagen.

Overordnet set ønsker vi at skabe et læringsmiljø, hvor der er plads og rum for at udvikle sig i trygge, inkluderende og nærværende rammer. Generelt er det vigtigt for læringsmiljøet, at de voksne ser børnene, er deltagende, engagerede og nærværende – gælder over hele dagen – i leg, vokseninitierede aktiviteter, børns spontane aktiviteter og rutinesituationer.

De 6 læreplanstemaer:

- Alsidig og personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop og sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

Nysgerrighed og fællesskab

Det fælles pædagogiske grundlag:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber
- Pædagogisk læringsmiljø
- Forældresamarbejde
- Børn i udsatte positioner
- Sammenhæng til børnehaveklassen

Kontakt og mestring

Et eksempel fra hverdagen på hvordan læring finder sted over hele dagen.

Vi har sat lup på MÅLTIDET, for at undersøge, hvordan hverdagens rutiner bidrager til børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Her ser vi det fælles pædagogiske grundlag og læreplanstemaerne i samspil danner grundlaget i den pædagogiske praksis.

MÅLTIDET i Mønsted Børnehus ses som et særligt læringsmiljø, hvor børnene og pædagoger er aktivt deltagende.

Pædagogerne inddrager børnene i at hente brød og frugt til formiddagsmadden, som de kører ind i vuggestuen – pædagogen indtænker et roligt læringsmiljø, hvor der er få børn sammen med en pædagog.

Det giver plads til at børnene selv kan hjælpe med at vælge og vaske frugten og hælde vand i kanderne fra vandautomaten.

Om formiddagen er der et struktureret forløb, hvor børn fra vuggestuen i helt små grupper 2 dage om ugen, sammen med en pædagog er deltagende i køkkenets produktion af måltiderne. Her hjælpes med at lave frugt og grønt, der bages, der laves pålægsgfede, brødkurve....

Forældrene bakker meget op om madordningen, de er interesseret i det mad vi serverer, de spørger om råd if.t. at få børnene til at spise hjemme og bidrager med viden om de små børns spisevaner, så vi sammen med forældrene kan understøtte børnene i at udvikle deres spisevaner.

Vi har over længere tid tumlet med strukturen og ro omkring frokostmåltidet – det at komme fra aktivitet - måltid-garderobe. Vi beslutter at sætte lup på måltidet og undersøge læringsmiljøet.

Gennem videomateriale kan vi se:

Pædagogerne har brug for at lave struktur og aftaler, så man kender sin opgave, og har fokus på at være der, hvor børnene er. Der er en bevidsthed om, hvordan vi arbejder med læring, hvor pædagogen viser barnet vejen, guider og giver plads til at barnet øver sig og mestre i eget liv.

Pædagogerne følger børnene i små grupper ind gennem garderoben, så der er ro og plads til den gode kontakt, at børnene er selvhjulpne, at børnene føler mestring af opgaverne.

Pædagogerne fordeler sig så der er en voksen der synger og leger med børnene, mens andre pædagoger skifter børnene. Vi får glade børn, der giver den gas med sang, fagter og små instrumenter.

Pædagogerne placerer sig ved bordet og er tilgængelige og nærværende til at modtage børnene, og hjælper, hvis de har svært ved at få placeret tallerken mv på bordet

Pædagogen er opmærksom på barnets initiativer ift. kommunikation ved bordet, hvad barnet vil spise, om det er tørstigt om det er færdigt – kommunikationen sker verbalt, ved babytegn og mimik

Efter måltider synger og læser de to pædagoger med børnene i hygge-krogen, de to eftermiddagspædagoger putter børnene

Vi får øje på at børnene kan være mere selvhjulpne – vi skal inddrage børnene mere i opgaverne

En pædagog og de ældste børn gør rullebordet klar og fordeler kander med vand og skåle med grønsager på bordene – så der er klar til de yngre børn.

Pædagogerne placerer sig: En pædagog står ved rullebordet og guider børnene, pædagoger ved hvert bord. Børnene går gruppevis ind til rullebordet og henter hagesmæk, tallerken, bestik og kop – og bære det hen til sin plads. De helt små børn kravler af sted eller hjælpes af pædagogen – de er alle deltagende....

Alle børn kender rutinerne og er alle deltagende.... En pædagog og de ældste børn gør rullebordet klar og fordeler kander med vand og skåle med grønsager på bordene – så der er klar til de yngre børn.

Under måltidet er der en bevidsthed om barnets medbestemmelse – barnet fortæller, hvad det gerne vil spise, verbalt, ved babytegn eller mimik.

Efter måltidet tager børnene hagesmækken af,, de vasker hænder og mund med en klud – og lægger det il vask. Børnene sætter deres kop og tallerken til opvask i bakken på rullebordet.

De går til hygge-krogen og leger, læser og synger

Vi har sat fokus på måltidet og ser her, hvordan hverdagens rutiner og opgaver bidrager til et læringsmiljø, hvor det fælles pædagogiske grundlag bliver kernen i læringsmiljøet i samspil med læreplanstemaerne.

Genkendeligheden der er i hverdagsrutinerne, har stor betydning i de 0-2 åriges læringsmiljø:

Det pædagogiske grundlag:

- Barnet bliver set, hørt og forstået
- Barnet oplever den værdifulde kontakt og nærhed
- Barnet lærer i relationen og ved at spejle sig i den voksne og de andre børn
- Barnet har medindflydelse på eget liv.
- Barnet bliver selvhjulpent og har mod til at løse opgaver
- Barnet føler sig værdifuldt og får mod til at være aktivt deltagende i fællesskabet.
- Barnet bliver guidet og hjulpet ud fra ressourcer og behov – følelsen af mestring

Læreplanstemaerne:

- Alsidig udvikling (samspil og tilknytning mellem pædagog/barn – barnet mærker at det bliver set og der er tid til at løse opgaverne, der er tid til kram og hjælp)
- Social udvikling (børnene har fællesskab om sang at hjælpe hinanden i garderoben, hjælper hinanden med at finde frugt og ting til rullebordet, samtaler, ser hinanden og griner sammen ved opgaverne og ved bordet under spisningen).
- Kommunikation og sprog (børnene forstår sammenhængen, de forstår beskeder, de kommunikerer noget de er optaget af, sang og tegn, de viser med sprog og tegn, at de er tørstige, hvad de vil spise...)
- Krop, sanser og bevægelse (børnene kan eller forsøger selv i garderoben, de henter ting ved rullebordet, kravler op på stolen og spiser selv).
- Natur og science (når børnene dyrker kartofler og rødbeder og det høstes og anvendes i måltiderne.
- Kultur, æstetik og fællesskab når børnene smager mad fra forskellige kulturer og vi har traditioner over året, hvor vi spiser særligt mad).

Når rutiner, genkendelighed og nærværende voksne giver glade børn, der mestre opgaver og føler sig værdifulde...

Her beskrives, hvordan kommer de centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene:

Børnesyn -børnesynet tager udgangspunkt i, at det at være barn har en værdi i sig selv.

- Børn skal ses, høres og forstås og det kommer til udtryk i at Marte Meo er grundlæggende i vores pædagogiske arbejde.
- Vi giver barnet tryghed, nærvær og omsorg til at kunne lære og udvikle sig. Alle børn er forskellige og de udvikler sig i deres eget tempo og har forskellige forudsætninger i livet. Vores barnesyn kommer til udtryk ved, at vores arbejde er dynamisk. Det skal forstås således, at det ikke er børnene der skal tilpasse sig, men derimod os der skaber rammer, hvor barnet og børnegruppen som et fællesskab kan lykkes og mestre deres eget liv.
- Vi ser børn som aktive medskabere af egen læring og udvikling i rammer, vi er ansvarlige for. De er medbestemmende, og vores aktiviteter tager f.eks. udgangspunkt i børnenes interesser lige nu. Det giver dem en oplevelse af at være en vigtig del af fællesskabet, hvor de føler sig set, hørt og forstået. Vi er med til at understøtte det gode børneliv, hvor der er plads, ro og tid til at være barn.
- Der skabes rammer med nærvær, plads og tid til børnene selv kan være ansvarlige, deltagende og samarbejdende i hverdagens rutiner – de mestre opgaverne hver især og sammen. Vi ser og handler på de små børns signaler. Vi giver de små medbestemmelse i fx selv at vælge frugt og pålæg, følger dem i det de bliver optaget af. Vi giver tid og nærhed i puslesituationer og skaber rum til selvstændighed i garderoben og i frokosttiden. Børnene inddrages i planlægning af maden, de vælger, hvor turen skal gå hen, de tager selv det pålæg, de gerne vil spise. Vi guider børnene i leg og relationer og arbejder i mindre grupper, hvor vi ser børnene blomstre og får mod på livet.

”hver gang du gør noget, barnet selv kan – fratager du barnet muligheden for udvikling og følelsen af mestring”

Dannelse og børneperspektiv – børn skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.

De voksne har viden om at når de som voksne har struktur, bevidsthed om egen og andres rolle, holder aftaler og rutiner, så skaber de et læringsmiljø med plads til nærvær, ro, omsorg, børnenes spontanitet og deltagelse.

Det lille barn skal have en følelse af at have indflydelse på sin eget liv. Vi inviterer barnet til leg og skaber et læringsmiljø hvor barnet kan skabe sine egne deltagelsesmuligheder.

Vi har fokus på legen, da legen skal være det grundlæggende i det pædagogiske læringsmiljø. Uanset om det er hverdagsituationer, børneinitierede aktiviteter eller voksenstyrede aktiviteter, så tager vi altid udgangspunkt i barneperspektivet.

I Mønsted børnehus har vi et særligt fokus på at udvikle praksis ift. at inddrage og gøre børnene medbestemmende i processen omkring planlægning og evaluering. Vi er i et forløb med aktionslæring, hvor vi afprøver praksis, løbende justerer og endeligt evaluerer udviklingspunktet i efteråret 2021

- Inden barnet starter hos os, sørger vi pædagoger for at tilegne os viden om barnet for at lære barnet bedst muligt at kende. Her kan vi tilegne os viden om barnets personlighed og start i livet, så vi på bedst mulig vis kan fremme barnets trivsel, udvikling og dannelse.
- Børnene oplever et læringsmiljø med nærværende voksne, som kan fordybe sig sammen med dem. Det giver børnene en følelse af at blive set, have værdi og styrker deres selvfølelse. Læringsmiljøet giver børnene oplevelse af at kunne være aktive og i rolige zoner over dagen.
- I mindre grupper er der mere plads til det enkelte barn. Der er mere plads i rampelyset, til at påvirke aktiviteten, forhandle i legen, hvilket alt sammen er vigtigt for barnets alsidige personlige udvikling, sociale og sproglige kompetencer og generelle livsglæde. Vi kan praktisere en fokuseret og velovervejet pædagogik med henblik på robuste børn, der er aktivt, kan være deltagende i børnefællesskabet i den større børnegruppe.
- Pædagogerne inddrager børnene i planlægning, indhold og evaluering af leg, aktiviteter og i rutinesituationer, hvilket giver børnene følelse af medbestemmelse og forståelse for demokratiske processer – barnets stemme har værdi. Det sker fx når barnet byder ind med idéer til lege, bestemmer, hvor turen skal gå hen, har indflydelse på indholdet i aktiviteten og børnene bliver spurgt til deres ønsker for månedens menuplan. Dagbøger, video, fotos, børnenes fortællinger og billeder fra hverdagen danner grundlag for evaluering.

Leg - legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.

Legen er grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, hvorfor vi sørger for, at der er tid til legen. Herved giver vi børnene mulighed for at fordybe sig i en leg og indgå i et fællesskab.

Nogle gange er det nødvendigt, at legen understøttes, guides og rammesættes, for at alle børn kan være med, og også for at legen udvikler sig positivt for alle børn, andre gange observerer vi at børnene selv skaber et udviklende og inkluderende børnefællesskab.

[Legen som tema til undersøgelse af praksis – aktionslæringsforløb, hvor vi tog afsæt i en artikel "Legens magi" – og hvilken ny viden gav det os?](#)

Dette afsæt gav os et fælles sprog og en fælles forståelse af, hvor vigtigt det er at pædagogen er sig bevidst om sin rolle i legen.

Vi fik via analyse af videomateriale viden om pædagogens forskellige roller (tilskuer, regissør, legekammerat, legeleder) og udstråling og engagement har for at understøtte børnene i legen.

[Eksempler fra hverdagen:](#)

Pædagogen er i vuggestuen med en lille pige-gruppe. Pædagogen (er tilskuer) observerer at børnene leger lidt ved siden af hinanden, og hun ved at et af børnene har brug for guidning ind i fællesskabet. Pædagogen (som legeleder)

træder ind i legen, hvor hun siger: vi kan også bygge en hule sammen, har I lyst til det – hun begynder at finde tæpper frem. Pigerne kigger op på pædagogen og den ene pige tager fat i tæppet og bakser med at få det op over bordet.. Pædagogen (regissør) finder flere tæpper og viser børnene, hvordan tæppet kan ligge på bordet.

Pædagogen og pigerne bygger hulen og pigerne smiler til hinanden og pædagogen. Den ene pige siger, vi skal ind i hulen og lege. Pædagogen kravler med ind og siger KOM (Legeleder) til de andre piger, tager dem lidt i hånden og guider dem, så de for mod til at sidde i hulen.

Inde i hulen er der plads til at tale om alt – vi ser på videoen at barnet, der er i fokus rykker tæt hen til et andet barn – og det andet barn begynder at fortælle – der opstår et øjeblik af samhørighed i hulen.

Pædagogen venter på at børnene tage initiativer til samtalen og deltager i samtalen på barnets præmisser (legekammerat)

Tæppet falder ned og børnene kravler ud af hulen. De samler tæpperne op og starter forfra med at lægge tæpperne op over bordet – denne gang er pædagogen tilskuer (hun observerer børnene og deres relationer - lykkes det for alle tre børn at være i fællesskabet..... Børnene kan selv, og alle tre piger samarbejder i legen om at lave hulen.

De kigger på hinanden, de griner sammen og Pædagogen siger – I kan jo helt selv lave hulen, hvor er I seje!

Legeleder

Regissør

Legekammerat

Eksempel på aktivitet / LEG -et barneperspektiv:

Pædagogerne er i garderoben med børnegruppen, der skiftes bleer på skift, og pædagogen er optaget af et læringsmiljø, hvor børnene er aktive og medinddraget i indholdet i aktiviteten.

Pædagogen er rammesættende, hun ved at de små børn har glæde af genkendelighed og gentagelser. Børnene kender aktiviteten, og børnene inddrages i indholdet. hvilken sang skal vi synge, hvad kan vi bruge rytmeinstrumenterne til...

Pædagogen sidder blandt børnene med sangkuffert og rytmeinstrumenter. Hun siger til børnene: jeg har taget raslerør med – mens hun rasler med det ene rør (legeleder). Børnene finder hurtigt et raslerør og rasler med. Børnene vælger på skift en sang, ud fra kufferten, og pædagogen synger med stort engagement, hun har en rolig og glad udstråling. Pædagogen(tilskuer) ser alle børnene, så hun kan følge deres initiativer i aktiviteten.

Ud fra barneperspektivet kan man sige at det der for pædagogen er en aktivitet, bliver en leg for børnene.

Børnene eksperimenterer med raslerørene, de slår dem mod hinanden, mod gulvet, mod deres hoved...

Pædagogen (legekammerat) ser og følger de initiativer børnene tager – børnene griner og afprøver flere ting – der er en dejlig og løs stemning med lyst og mod til at udfolde sig.

Børnene oplever en pædagog, der leger med på deres idéer i legen – når pædagogen smiler til et barn og følger barnet – så bliver de andre børn opmærksomme på barnets initiativer og følger med i legen – det griner sammen, kigger på hinanden og klapper deres rør sammen.

Der er mod, engagement og energi, motorisk udfoldelse, rytme og sang, fællesskab om legen.

Børnene oplever en god kontakt, de bliver set, fulgt og forstået

Børnene oplever fællesskab

Børnene oplever de har værdi og kan være aktivt deltagende i fællesskabet

Når børnene spejler sig i en glad og engageret pædagog, bliver de trygge – eksperimenterende og giver den gas!

Erfaring fra projektet viser os, at det er helt forskelligt, hvilket behov der er i legen for pædagogens forskellige roller, men det er vigtigt at pædagoger er sig bevidst om at skifte i rollerne ud fra børnegruppens behov – om der er behov for at udvikle legen, hjælpe børnene til at få øje på hinanden, eller bare være og deltage med børnene i den gode leg.

Det vil kun lykkes at understøtte børnenes leg, når pædagogen er optaget at se legen ud fra børnenes perspektiv.

Den måde at forstå og arbejde med rollerne i legen, hænger sammen med vores læringsforståelse – at læring sker i relationer og at pædagogen skal have en bevidsthed om at gå forrest, så ved siden af og gå bag ved – sådan er det i leg, som det også er i vokseninitierede aktiviteter og rutiner i hverdagen

- I vores børnehus har vi fokus på at legen er betydningsfuld, da det er igennem leg børn lærer og forstår verden.
Legen fremmer bl.a. selvværd og identitet, nysgerrighed, fantasi, virkelyst, sprog og sociale kompetencer.
- Vi følger børnene, de bliver mødt af voksne der ser, hører og forstår dem og som er engagerede og deltagende.
- Vi bevæger os i de tre læringsrum hvor vi går foran, ved siden af, hvor vi er observerende på deres leg og er deltagende.
- Vi har et meget stort fokus på, hvornår børnenes leg er LEG, og hvad der sker, når vi pædagoger intervenserer i deres leg... - så vi observerer og analyserer for at blive klogere på den del af vores praksis...

Læring -læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.

I Mønsted Børnehus har vi en bred opfattelse af læring og den måde vi lære på. Børn lærer ved at indgå i relationer, ved at observere, ved at være aktive deltagende – helt i deres eget tempo. Børn lærer over hele dagen igennem leg, relationer, oplevelser, rutiner og aktiviteter.

- Børn lærer, når de har nærværende og tillidsfulde voksne, der er til stede for dem. De lærer ved at udforske med deres krop og sanser – ved at stille spørgsmål, undre sig, ved at blive mødt af spørgsmål og udfordringer og ved at eksperimentere med materialer og gøre sig opdagelser.
- De lærer ved- at opleve nye ting og ved at opleve, at de kan bidrage til at ændre på regler og være medskabere af, at finde på innovative og kreative løsninger på de udfordringer og sammenhænge de indgår i -i fællesskab med voksne og andre børn. Børns læring fremmes af at turde at begå fejl og slippe fantasien løs. Læring finder sted igennem børns egne og fælles oplevelser.
- Når vi taler læring, har vi en bevidsthed om, at vi bevæger os i de tre læringsrum. Når vi går foran barnet, præsenterer vi børnene for nye ting og lege. Når vi går ved siden af børnene, lærer de at begå sig i fællesskaber, at indgå i relationer med andre børn og voksne, at kommunikere med omverdenen og at de er værdifulde, ved at blive set, hørt og forstået når de kommer med ideer. Når vi går bagved børnene, finder der læring sted, ved at de over sig på selv at lege, at være i relationer og fællesskaber, de får tid til at forstå verden.

Børnefællesskaber - leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.

Vi er bevidste om at leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaberne, hvorfor vi har fokus på tiltag, som styrker børnenes fællesskaber – i leg, aktiviteter og rutiner.

Vi skaber struktur og rammer, så børnene kan fordybe sig og være vedholdende, og tage initiativer til at indgå i relationer. Det gør vi ved at følge børnenes initiativer og guide børnene i leg og aktiviteter.

- Vi arbejder med børnene i små grupper ud fra ressourcer, interesser og venskaber, hvor alle børn bliver robuste til at være deltagende i det store fællesskab.
- Vi arbejder målrettet med værktøjer som fx ”fri for mobberi”, der understøtter børnene i relationer og samspil – hvor betydning af venskaber, omsorg og empati for betydning for barnet og den samlede børnegruppe
- Vi hjælper børnene med ro og nærhed, så de har mod til at være deltagende i legefællesskaber og i nye aktiviteter.
- Hver gruppe har en maddag om ugen, hvor børnene sammen deltager i madlavningen. Børnene vil opleve at alle indgår i et fællesskab, hvor alle har værdi. Derved vil børnene også opleve, at det er ok at deltage på den måde man kan.
- Vi arbejder med Marte Meo principperne, ved at se, vente og følge børnenes initiativer, og udøver positiv ledelse – barnet får stimuleret sin følelsesmæssige tilknytning, oplever mestring og får mod til livet og deltagelse i fællesskabet.

Læringsmiljø - et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.

Vi skaber over hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Læringsmiljøet er pædagogisk gennemtænkt med indretning og læringsmuligheder inde og ude der giver barnet mulighed for at være aktiv, mulighed for ro og fordybelse i leg, aktiviteter og rutinesituationer -og med materialer og legetøj tilgængelige for børnene. Det er tydeligt og overskueligt for børnene, hvor der er aktive zoner til grovmotorisk udfoldelse, stillezoner til ro og fordybelse, hvad rummet og materialerne kan bruges til.

I Mønsted Børnehus har vi et særligt fokus på udvikling af praksis, hvor vi er optaget af at udvikle praksis, ift. at stille åbne spørgsmål, igangsætte og udvider lege og aktiviteter – så børnene ud fra deres aktuelle udviklingszone understøttes i at tænke, reflektere, se sammenhænge, se mønstre og løse problemer – helt aktuelt har vi sat et særligt fokus på samtalen ved frokostmåltidet.

- Børnene oplever at kunne vælge, hvad de har lyst til at fordybe sig i og lege med. De oplever pædagoger som understøtter børnenes leg, igangsætter aktiviteter og inddrager børnene i rutiner/hverdagens opgaver – så børnene kan deltagende og medskabende i eget liv.
- Pædagogerne går forrest, ved siden af og bagved i læringsrummene, ud fra pædagogiske refleksioner over børnenes ressourcer og behov. Det gælder i leg, aktiviteter og rutiner.
- Pædagogerne opmærksomme på at skabe sammenhæng i løbet af børnenes dag. Fra leg til samling, fra legeplads til måltid.. Disse overgange har vi organiseret, så vi voksne har klare opgaver og ansvar ift. hvordan vi udøver positiv ledelse. F.eks. kommer vi ind i hold når vi skal ind fra legepladsen. Herved oplever børnene at der er ro omkring dem i garderoben og at der altid er en voksen til at hjælpe og støtte dem i deres udvikling. Vi oplever som pædagoger at der på denne strukturerede måde, er plads til at bruge Marte Meo principper til, at støtte børnene i at blive selvhjulpne i at tage tøj af og på, at udvise hensyn til de andre børn omkring dem og udvise omsorg for de andre.
- Pædagogerne understøtter børnene i at være deltagende i fysisk aktive i lege og aktiviteter, ligesom pædagogerne understøtter børnene i ro og fordybelse i lege og aktiviteter – huset indretning indbyder til begge dele over dagen -inde og ude. Det er tydeligt for børnene, hvad de kan anvende inde og ude rum til og materialer er tilgængelige i leg og aktiviteter
- Pædagogerne samtaler og er engagerede og nysgerrige sammen med børnene i leg, aktiviteter og rutinesituationer – børnene møder pædagoger der anvender de understøttende sprogstrategier, de stiller åbne spørgsmål, venter på barnets initiativ, udvider samtale og tager ture i samtalen

**Materialerne er tilgængelige, her har børnene fundet motorikbanen frem og bygger....
Pædagogen understøtter børnene i deres leg på motorikbanen – nogen skal hjælpes og andre kan selv...**

De 6 læreplans temaer:

I Mønsted Børnehus afspejler læringsmiljøet at de centrale emner i det fælles pædagogiske grundlag (barnesyn, barneperspektiv og dannelse, leg, læring og børnefællesskaber) er grundlæggende i alt det barnet møder i leg, aktiviteter og rutinesituationer. De seks læreplans temaer og deres målsætninger skal ses i sammenhæng i den pædagogiske praksis i leg, aktiviteter og rutiner over hele dagen.

Alsidig og personlig udvikling

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.

Social udvikling:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Kommunikation og sprog:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Krop, sanser og bevægelse:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Natur, udeliv og science:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed

Kultur, æstetik og fællesskab

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Børnemiljø

I Mønsted Børnehus er børnemiljøet integreret i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer, der skabes i den gensidige påvirkning, der finder sted i mødet mellem børnene og omgivelserne.

Når vi arbejder ud fra børneperspektivet og med børnenes medbestemmelse - med udgangspunkt i barnets ressourcer bidrager vi til barnets og børnegruppens trivsel, udvikling, læring og dannelse. Børnemiljøet vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet bliver inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Vi har i Mønsted Børnehus fokus på at arbejde i små grupper, hvor børnene øver sig i medbestemmelse og deres erfaringer med at bidrage aktivt til aktiviteter og rutiner vægter vi højt. Vi arbejder i den pædagogiske praksis konkret ind i barneperspektivet og medbestemmelse i planlægning, aktiviteter, rutiner og evaluering af praksis.

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Fysiske: Selve Børnehuset er funktionsopdelt, så vi i de enkelte rum kan have fokus på, hvilken aktivitet vi fordyber os i. Vi har struktureret hverdagen således at alle grupperne har forskellige tur dage, hvilket gør at børnene oplever et roligt læringsmiljø som kan fokuseres omkring de enkelte værksteder og aktiviteter.

Vores legeplads er indrettet således at der er plads til mange forskellige læringsmiljøer, der udfordrer børnenes sanser og fysik og pædagogerne indtænker børnegruppens medbestemmelse i de temaer, de arbejder med. Vuggestuen anvender børnehavens rum inde og ude.

Vi kan på denne måde støtte børnene i deres valg af aktivitet og samtidig have plads til at de voksne igangsætter forskellige tiltag, som børnene kan vælge at deltage i. F.eks. kan der både være en gruppe ude og lege med Science, samtidig med at en anden gruppe hjælper med at lave bålmad, imens der også er plads til fordybelse i forskellige lege og aktiviteter inde.

Psykiske: Pædagogerne har alle kendskab til Marte Meo/ uddannelse. Vi bruger naturligt vores faglighed og Marte Meo principperne i sammenspillet med børnene. Børnene oplever at de voksne omkring dem, støtter og guider dem i deres handlinger, relationer og hverdag. Vi arbejder f.eks. også med Fri for Mobberi, hvor børnene oplever at vi leger og snakker sammen om, hvordan vi er gode venner og hvordan vi kan hjælpe hinanden. Når vi arbejder i mindre grupper, har vi fokus på den nære relation, hvor vi støtter og guider barnet i relation, handling og hverdagsopgaver, vi venter og lytter til børnenes initiativer og optagethed og stiller åbne, der bidrager til at barnet bliver nysgerrige, fortællende, er undersøgende og ser sammenhænge.

Æstetiske: I børnehuset arbejder vi procesorienteret, men vi har også i fokus at udstille barnets ting, så barnet kan ”genbesøge” oplevelsen af at skabe noget sammen og føle mestring og glæde. Børnene hjælper med at hænge ting op og børnene oplever at deres produkter opfattes som værdifulde.

Der er samtidig et stort fokus på at have materiale hængende, som skaber lyst til at deltage i samtale om forskellige emner. Vi er funktions opdelt, og dette fremgår tydeligt af husets indretning. Herved kan børnene genkende hvor i huset der er mulighed for de forskellige aktiviteter og leg. I kreativ kan man fordybe sig i kreative processer. I motorik er der plads til fysisk udfoldelse som klatring, leg, boldspil, dans og musik.

Forældresamarbejde - et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.

Vi ser forældrene som en vigtig ressource i arbejdet med børnenes trivsel, dannelse, udvikling og læring. Forældrene er meget engagerede og vil gerne bidrage til børnehusets udvikling og kommer gerne selv med initiativer til aktiviteter. Samtale med forældrene i det daglige om hverdags ting og mere uddybende samtaler om barnets trivsel, læring og udvikling har en høj prioritering i børnehuset.

Når vi modtager et nyt barn, har vi fokus på at skabe en tryk og naturlig relation til det lille barn, men vi arbejder lige så meget på, at vi får skabt en god relation til forældrene. Alle forældre er forskellige og vi har som dagtilbud ansvaret for at rammesætte forældresamarbejdet, så det bliver differentieret og baseret på lokale traditioner, ønsker og den enkelte families behov.

Når forældrene kommer på besøg, modtager forældrene en folder, hvori de kan læse om vores pædagogiske profil og hverdagen i Mønsted Børnehus. Vi ønsker at forældrene oplever tryk og har tillid, når de skal aflevere deres barn til os.

Vi lytter til deres tanker om barnets behov ved opstart, besvarer deres spørgsmål og vi støtter og guider forældrene i de usikkerheder de må have. Vi har meget fokus på at gøre det klart for forældrene at de er vigtige samarbejdspartnere for os, idet det er dem der kender barnet og dets rutiner allerbedst. De skal føle sig set, hørt og forstået af os pædagoger og samarbejdet skal bygge på gensidig respekt, så forældrene føler sig værdifulde i barnets liv i børnehuset - og dermed skabes der den tryk og tillid, der er så vigtig for det gode samarbejde omkring barnets opstart.

Igennem barnets tid i børnehuset inviterer vi forældrene til forskellige arrangementer, ligesom vi har ansvarlige og aktive forældreråd i alle grupper. Udover hente/bringe situationer, hvor vi hver dag fortæller forældrene om barnets hverdag er der også arrangementer som: forældremøder, forældresamtaler, sommerfest, julehygge og fællesspisning, som danner rammen om forældresamarbejdet omkring barnets læring.

Forældrene er vigtige sparringspartnere for os når vi i fællesskab skal fremme trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vi spørger forældrene til barnets trivsel, og taler med dem ved en bekymring for barnets trivsel og udvikling. Vi er sammen undersøgende på, hvad der er på spil og hvilke pædagogiske tiltag vi i fællesskab på tværs af børnehus og hjemmet kan gøre.

I hverdagen har vi fokus på at lægge dagbøger og billeder ud på Aula, så vi kan dokumentere hverdagen og vores oplevelser sammen med børnene. Det giver forældrene indblik i børnenes oplevelser, trivsel og læring og børnefællesskaberne i børnehuset. I Børnehuset inddrages forældrene på forskelligt vis i tilrettelæggelsen og udførelsen af aktiviteter og i at understøtte børnenes relationer. Det kan være legegrupper hjemme, at medbringe ting hjemme fra, lån af diverse værktøjer og materialer, hjemme/virksomhedsbesøg, deltagelse i og bidrag til naturoplevelser og fællesskabet om kalkmineløbet og traditioner i børnehuset.

Forældrene har også et ansvar for at opstarten for det lille barn går godt. Vi forventer at barnet i den første tid ikke har for lange dage, fordi vi ved at en rolig opstart og med hensyn til det, barnet har brug for, giver det bedste grundlag for at trives i Børnehuset. Vi aftaler fra dag til dag hvordan barnets kommende dage skal være. Det lille nye barn er i vuggestue de første par dage som regel sammen med en forælder. Efter et

par dage prøver vi så, at barnet er der alene en time uden forældre og efter en uge til halvanden alt efter hvor klar barnet er kan det få sin første lur i vuggestuen. Vi er hele tiden i dialog med forældrene, da deres tryghed smitter af på børnene og de signaler de sender, opfanger barnet. Forældresamarbejdet bygger på åbenhed og gensidig forståelse.

Børn i udsatte positioner - alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.

I Mønsted Børnehus arbejder vi mod et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

- TOPI sikrer os, vi altid får øje på børn i udsatte positioner. Det kan f.eks. være børn med svag socioøkonomisk baggrund, børn med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, børn i risiko for at stå uden for fællesskabet.
- Når vi i børnehuset laver et tiltag for et barn, for at fremme barnets trivsel, sker det altid i samarbejde med forældrene. Det er vigtigt at støtte op om det derhjemme. Det kan være i form af ro og struktur, legerelationer, aktiviteter med fokus på f.eks. sprog eller øvelse i at koncentrere sig om en opgave i længere tid.
- Vi tilrettelægger dagen efter barnets behov og ressourcer, samt danner de rammer og struktur som barnet har brug for. Det, der kommer det enkelte barn til gode, styrker fællesskabet og hele børnegruppen.
- Vi har en kultur for altid at se barnets ressourcer og behov, så vi hurtigt tilrettelægger praksis og justerer på rutiner – det er ofte små tiltag, der kan gøre en forskel for et udsat barn, f.eks. ved at barnet, holde pause i løbet af dagen, lege i mindre grupper, at få alene tid med en voksen f.eks. læse en bog eller spille spil, hjælpe i køkkenet, garderoben, i værkstedet.
- Vi gør brug af Marte Meo principperne, for at barnet skal føle sig set, hørt og forstået. Den voksne har ansvar for positiv ledelse, så barnet føler sig værdsat og tryk. Vi lægger vægt på at barnet bliver omtalt positivt og bliver mødt med positive forventninger, der stemmer ind i barnets nærmeste udviklingszone. Desuden gør vi brug af tværfagligt samarbejde efter behov til faglige drøftelser, vejledning og konkret hjælp i hverdagen. Vi arbejder ofte i små grupper, for at tilgodese særlige behov. Dette er med til at styrke barnets læring og mestring i børnehusets hverdag og de voksne har mulighed for at hjælpe barnet til et godt selvbillede samt oplevelse af mestring.
- Vi arbejder ud fra et læringsmiljø, hvor forskellighed ses som naturligt og som en ressource i børnefællesskabet af både voksne og børn. Vi vil skabe en kultur, hvor børnegruppen er i stand til at forstå og acceptere de særlige tiltag enkelte børn kan have. I forhold til de ældste børn, samarbejder vi med skolen og forældrene om en tidlig indsats sammen med det tværfaglige team.
- Vi arbejder med tidlig indsats sammen med forældrene for de børn som er i udsat position. Her afholdes tværfaglige møder hvor forældre, kontaktpædagog og leder deltager, så vi sammen kan give barnet de bedste muligheder for trivsel, læring udvikling og dannelse

MODTAGELSE OG SAMMENHÆNG fra hjem til vuggestue og fra vuggestue til børnehave

"Klar parat vuggestue start":

Når det lille barn skal starte i vuggestuen, inviteres barn med forældre på en ugentlig besøgsdag op til ca. 3 måneder inden den egentlige opstart. Her begynder de spæde relations dannelser og det tidlige forældresamarbejde, som skal styrke sammenhængen mellem hjem og vuggestue for barnet og forældrene.

Når vi modtager et nyt barn, er det mindst lige så vigtigt at vi får skabt en god relation til forældrene. Alle forældre er forskellige og vi har som dagtilbud ansvaret for at rammesætte forældresamarbejdet, så det bliver differentieret og baseret på lokale traditioner, ønsker og den enkelte families behov.

Når forældrene kommer på besøg, modtager forældrene en folder, hvori de kan læse om og hverdagen i Mønsted Børnehus og vores pædagogiske fundament.

Vi skal fra starten gøre forældrene så trygge som muligt når de skal aflevere deres barn til os. Vi besvarer deres spørgsmål og lytter til deres tanker om barnets opstart. Vi støtter og guider forældrene i de usikkerheder de må have. Vi har meget fokus på at gøre det klart for forældrene at de er vigtige samarbejdspartnere for os, idet det er dem, der kender barnet og dets rutiner allerbedst. De skal føle sig set, hørt og forstået af os pædagoger og samarbejdet skal bygge på gensidig respekt, så forældrene føler sig værdifulde for os og dermed skabes der den tillid, der er så vigtig for det gode samarbejde omkring barnets opstart i vuggestuen.

Sammenhæng vuggestue/Børnehave:

I overgangen fra vuggestue til børnehave har vi fokus på at give børnene gode relationer til hinanden. I overgangen stifter de bekendtskab med børnehavens rutiner og indgår i dem så vidt det er muligt.

Eksempel på læringsmiljø:

Til formiddagsmad sidder børnehaven på gulvet og spiser rugbrød og frugt og vi benytter vandautomaten. Når de ældste børn i vuggestuen følger børnehavens rutiner, får børnene en oplevelse af at føle sig større og derved oplever en meningsfuld sammenhæng til børnehaven.

Ved at skabe et læringsmiljø, der giver børnene mulighed for at opleve en glidende overgang, er det med til at de efterspørger, er nysgerrige og udforskende ønsker at være en del af børnehavens fællesskab. Dette ser vi også, når vi benytter husets udearealer, hvor det at være på børnehavens legeplads er spændende. I formiddags- og eftermiddagsstunden har vi fokus på, at der er en voksen til stede sammen med børnene, der kan hjælpe, støtte og guide i legefællesskaber og i at prioritere de mange og nye legemuligheder.

Både om morgenen når børnene er afleveret og om eftermiddagen når de har sovet, så spørger de om de må komme ud og lege i børnehaven. Nogen er allerede så trygge at de faktisk gerne vil sige farvel til mor og far inde i børnehaven.

For at lykkes med at skabe sammenhæng for barnet i skiftet fra vuggestue til børnehave er forældresamarbejdet vigtigt. For at børnene er trygge ved at skulle starte i børnehave, så er det også vigtigt at forældrene er trygge. Det sikrer vi ved at afholde 2,5 års samtalen med forældrene, afholde en overleveringssamtale sammen med forældre og børnehavens personale og ved løbende, at indgå i dialog med forældrene i hverdagen.

I den daglige kontakt og dialog med forældrene, er vi anerkendende og lyttende og samarbejder om hvordan barnet får en god overgang til børnehaven.

Gennem dagbøger og billeder giver vi forældrene mulighed for at følge med i børnenes hverdag, så de ser deres barn i børnehavemiljøet.

Når barnet nærmer sig tiden hvor det skal starte i børnehave, opfordrer vi forældrene til, at de derhjemme og i samspil med vuggestuepersonalet, indgår i dialog med barnet om, de forandringer der snart sker. F.eks. garderobe skift fra vuggestue til børnehavens garderobe og den nye soveplads (fra krybbe til madras).

For nogle børn kan det være overvældende at skulle opleve to store skift på én gang. Hvis den udfordring opstår, indgår vi i dialog med forældrene, hvad vi sammen kan gøre, for at lette den svære overgang. En hjælp kunne være, at barnet skiftede soveplads fra krybbe til madras inden børnehavestart.

Inddragelse i lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børnene?

Vi har et godt samarbejde med lokalsamfundet og inddrager aktivt forældrerådet som aktive medspillere og bindeled for lokalsamfundet -fx besøg på lokal bondegård, kalkmineløbet, dambrug....

Vi benytter byens nære områder, med natur, hal, brugs, så børnene får små oplevelser og føler sig forbundet i det lokale miljø. Vi arbejder med børnenes medbestemmelse, hvor skal turen gå hen – og skal vi på tur, eller bliver vi optaget af biller eller en leg på legepladsen?

Vi har samarbejde med ældreklubben om syng-sammen dage i hallen hvor børnene synger sammen med ældre medborgere i byen, til stor gensidig glæde. Hermed styrkes de fællesskabet mellem de små og ældre medborgere og samtidig bliver Børnehuset synligt i byen.

Vi har stærke forældrenetværk omkring børnegrupperne som laver sociale arrangementer for børn og forældre i lokalområdet.

Vi anvender de kulturelle arrangementer i Viborg Kommune, som teater, naturskolen mv. Vi har stor fordel at kunne invitere forældrene ind som aktivt deltagende på naturskolen, så der opstår en forståelse at den læring vi lægger i aktiviteter i naturen. Der er altid stor interesse og opbakning fra forældreside.

Evaluering og evalueringskultur

I Mønsted Børnehus anvender vi Læreplanen som pædagogisk redskab i sammenhæng med Kvalid materialet, når vi planlægger og evaluerer den pædagogiske praksis. På teammøder og månedlige pædagogiske møder sker der systematisk en refleksion over sammenhæng mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Vi arbejder løbende med evaluering af læringsmiljøet – og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, hvor vi kigger ind i børnenes leg, aktiviteter og rutiner. I evalueringen vil vi over en toårig periode komme omkring læreplanstemaerne og det fælles pædagogiske grundlag.

Vi har gjort os erfaringer med og udviklet på en digital platform, hvor vi samler materiale til analyse af praksis. Materialet ligger i Børnetube og book creator, hvor de digitale bøger kan samle video, børnenes fortællinger, lydclip/video, fotos, tegninger...

Fordelene ved at arbejde i den digitale platform er dels at børnene naturligt kan inddrages og være medskabere/medbestemmende i dokumentationen, dels at det ligger let tilgængeligt for alle pædagoger til vidensdeling.

Konkret starter al planlægning mop med en evaluering (status) på forkant:

- Hvilken børnegruppe har vi (ressourcer og behov)
- Hvad er gruppen optaget af
- Hvilke ressourcer og strukturelle parametre er der?
- Har vi et særligt fokus, vi vil undersøge, noget vi tumler med – eller er nysgerrige på – lægger børnene spor ud?

Vi beslutter her hvilken dokumentationsformer og hvilke analyseredskaber (Kvalid, basisanalyse, teori fra artikler) vi anvender, samt hvilke læreplanstemaer og elementer fra det pædagogiske grundlag, vi vil have et særligt fokus på.

Som eksempel på undersøgelse af praksis i Mønsted Børnehus:

Vi ønsker at undersøge læringsmiljøet under måltidet dialog og samtale – hvordan bidrager det til barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse:

På hvilken måde bidrager pædagogen til børnenes samtale og deltagelse i fællesskabet under måltidet?

Refleksionsspørgsmål, der understøtter undersøgelse og analyse:

- ❖ *Hvordan anvender pædagogen de understøttende sprogstrategier?*
- ❖ *Kommer alle børn til orde i samtalen og er deltagende i fællesskabet, fortællelystne?*
- ❖ *Ser pædagogen alle børn, er der børn, der falder uden for fællesskabet?*
- ❖ *Stille pædagogen åbne spørgsmål, bidrager det til børnenes tænkning og nysgerrighed?*
- ❖ *Venter pædagogen på barnets initiativer og udvider samtalen?*
- ❖ *Lykkes det pædagog/barn eller barn/barn at tage op til 5 turtagninger i samtalen?*

Hvilke læringsmål fra læreplanstemaerne er vi inde omkring og hvilke elementer fra det fælle pædagogiske grundlag har vi opmærksomhed på? (Social udvikling, kommunikation og sprog, børnesyn og børnefællesskaber)

Der optages 4 videoer i opstarten af udviklingsprocessen til status på praksis og til at finde bud på den gode praksis, som vi ønsker generelt som høj kvalitet i praksis.

Over en periode på 8 uger øves praksis med fokus på samtalen og de understøttende sprogstrategier. Der optages ugentligt videomateriale til analyse af praksis på teammøder og på pædagogmøde.

Afsluttende samlet evaluering sker på pædagogmøde efterår 2021, hvor vi gennem analysen sætte lup på praksis:

Hvad gør vi (hvordan ser læringsmiljøet ud) – hvad får børnene ud af det (trivsel, læring, udvikling og dannelse)? Hvad skal vi holde fast i – og hvad har vi fået af ny viden, som vi skal have fokus på at implementere i praksis? Hvad er de næste skridt?

I den sidste periode har vi over en meget lang periode arbejdet med Måltidet som tema for udvikling af læringsmiljøet.

Vi har også arbejdet med Leg som tema, idet vi har ønsket at blive klogere på, hvordan vi kan indgå i børns leg, og hvilken betydning det får for børnenes leg. Vi har kigget ind i spændingsfeltet mellem ikke involveret og overinvolveret – ud fra artiklen "Legens magi" har vi udviklet et fælles sprog og fået en fælles indsigt i, de roller vi indtager i børnenes leg.

I forbindelse med de to emner vi har været undersøgende på, har vi samtidig øvet os i selve evalueringsprocessen, erfaringer som gør at vi til stadig lærer, udvikler os i selve evalueringsfasen, og det at omsætte viden til ny praksis – erfaringer, der har betydning for at lykkes med en konstruktiv evalueringskultur:

- Tidsramme og klare aftaler om hvem gør hvad og hvornår
- En tydelighed, på undersøgelsen – hvad vil vi vide noget om'
- En plan, hvor der er plads til udfordringer – følelsen af at lykkes
- Tydelighed på at vi er en lærende organisation, vi øver os sammen, vi søger ny viden sammen
- Alle bidrager med materiale til analyse – man tør sætte sin praksis i spil
- Vi fastholder planen med analyse på teams møder og pædagogiske møder
- At vi analyserer, sætter lup på et emne sammen
- At vi sammen beslutter, hvad der skal fastholdes og hvilke nye ting der skal implementeres
- At der lægges en implementeringsplan